

Dobrodošli v globalni teden akcije!

Uvodni nagovor državljana: Od vremena k podnebnju

23. septembra 2019, na dan izida novičnika, ki ga berete na vašem zaslonu, bodo v New Yorku staknili glave voditelji in voditeljice držav, da uskladijo različne pobude za ukrepanje zoper vzroke in posledice podnebnih sprememb. **Ce je moja generacija odraščala ob pojmu vremena in smo o podnebnju govorili pri urah geografije, današnja šolska generacija odrašča v atmosferi podnebnja kot akutne politične točke.** Podnebno-politične akcije se dotikajo vseh plasti človeškega življenja: rudarjenja, proizvodnje, trgovine, gospodinjstev, transporta, zdravja, demografije, migracij, skratka ohranjanja možnosti preživetja in življenja samega na malem modrem planetu.

Od državljanek in državljanov pričakujemo razumevanje delovanja kompleksnih sistemov in modelov podnebnja na planetu, razlogov, vzrokov in posledic še tako majhne spremembe - za kar potrebujemo veliko informacij in znanj. Zato **še nikoli prej ni bilo tako pomembno izobraževanje vseh generacij o vsebinah podnebnih sprememb.** Zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov je v prvi vrsti problem znanja in v drugi vrsti problem aplikacije znanj s strani obstoječih deležnikov industrijskih panog, ki tekmujejo na globalnem trgu. Hkrati to ni samo problem znanja in trga, marveč celotne človeške infrastrukture, ki je bila zasnovana in izgrajena v časih romantične vere v neomejenost človeških in naravnih virov. Da bi človek kar obupal, mar ne?

Seveda ne! Trg, znanje, duhovno in tehnično infrastrukturo moramo impregnirati z dejanskim spreminjevalcem sveta - aktivnim državljanom. Ne zato, ker je to dobro in prav, marveč zato, ker je neizogibno in nujno, v kolikor želimo ohraniti nosilne zmogljivosti planeta na ravni znosnega tudi za dvonožna in vzravnana bitja. Aktivno državljanstvo je koncept, ki se izrisuje v uporu in odporu zoper neodgovorno in v lastni prav zaverovano moč, ki so jo zlorablja za premoč. **Da prav danes mladi po celem svetu dokazujejo, da so zmožni aktivnega državljanskega upora, ker se odrasli in starejši igramo z njihovo prihodnostjo, je samo dodaten simptom neustavljivosti volje skupnemu dobremu predanih posameznikov in posameznic.**

Platforma SLOGA [je objavila podatke OECD](#), da financiranje za podnebnje v razvitih državah v obdobju med 2013 in 2017 narašča - in hkrati ugotavlja, da lahko še veliko več naredimo z mobilizacijo zasebnih virov. Pozor! Potrebujemo večji angažma korporativnega sveta, če želi le-ta ohraniti vsaj osnovni nivo svoje družbene odgovornosti.

Zato tudi ne čudi odziv Oxfam-a, ene največjih svetovnih humanitarnih organizacij, ki je z glasom svojega svetovalca za podnebne politike, Jana Kowalziga, te podatke komentirala: "Mednarodna skupnost je zapustila revne skupnosti na prvi liniji podnebne krize. Kot razkriva to poročilo, samo petina denarja, ki je na voljo, gre za pomoč najranljivejšim skupnostim pri prilagajanju na najbolj nepredvidljivo in ekstremno vreme, in tri četrtine podpore je v obliki posojil, ki jih je potrebno vrniti - za razliko od resnične pomoči." Najranljivejšimi pomeni najrevnejšim in najbolj izpostavljenim človeškim skupnostim v svetu. Bogati in močni so tudi vplivni, in dokler le-ti niso pripravljeni podvojiti svojega prispevka za pomoč najrevnejšim in podnebno najbolj ranljivim skupinam, podnebna politika zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov ne bo dala zadovoljivih rezultatov.

To so vsebine, ki jih mora sodobni učitelj prenesti mladim. Tistim mladim, katerim smo se zavezali, da bomo s trajnostnimi politikami in ukrepi, obvarovali naravne vire vsaj na ravni, kot so bili prepuščeni nam s strani naših prednikov. Zato je to izobraževanje tudi nujno izobraževanje o etiki medgeneracijske povezanosti. Izobraževanje za trajnostni razvoj je dejansko globalno učenje za odgovornega aktivnega državljana. Ne se bati, dela nam ne bo zmanjkalo. Šele prav smo zaorali. To se vidi v samonikli pobudi mladih po vsem svetu - za podnebno pravičnost in za njihovo prihodnost. Starejši lahko samo prispevamo, kar vemo: da moramo poskrbeti za skladnost politik za razvoj, za vključenost, za povezanost.

Veselo na delo, drage sodržavljanke in sodržavljeni.

Albin Keuc

TRAJNOSTNO. LOKALNO. GLOBALNO.

Razmišljanje: Človekove pravice in podnebne spremembe

Amnesty Slovenija, Metka Naglič

Zdi se, da je trenutno težko ne vedeti, da smo sredi podnebne krize. težko pa je tudi razumeti, zakaj nas ta kriza tako malo »sekira«?

Ko je nekaj opredeljeno za krizo, nas običajno skrbi. Razmišljamo, kaj storiti. Sprejmemo potrebne ukrepe. Včasih to »pospremimo« še z nervoznim vznemirjanjem, tudi če slednje ne prispeva k ničemer. Ne rečem, da številne ljudi ne skrbijo posledice podnebnih sprememb – zlasti mladi so zadnje čase aktivni pod prodornim vodstvom švedske najstnice Grete Thunberg in njenega gibanja Petki za prihodnost, a kot se je posrečeno izrazil naš generalni sekretar Kumi Naidoo, je večina naših ukrepov na ravni »preurejanja ležalnikov na Titaniku«.

Treba pa je narediti še veliko več, tudi v Sloveniji. Ko smo že ravno pri naši državi: v Amnesty smo se poleg številnih drugih organizacij in množice ljudi pridružili pobudi Pravno-informacijskega centra nevladnih organizacij, Umanotere, društva Focus in Greenpeace Slovenije, naj slovenska vlada »podnebne spremembe pripozna kot nacionalno krizo ter jih začne prioritarno in sistemsko obravnavati«. Neznansko pomembno je, da ta poziv množično podpišete! Najdete ga tukaj: podnebnakriza.si.

Od pravice do življenja do vode in sanitarij

Katastrofalne posledice podnebnih sprememb so že tu, ljudje zaradi njih že umirajo in brez ukrepanja se bodo ti negativni pojavi še povečevali. Prostora tukaj ne bom namerjala pojasnjevanju tega, kako je človek povzročil podnebno segrevanje /.../

>>> Nadaljevanje razmišljanja si lahko preberete na [zadnjih straneh novičnika](#).

V konzorciju v okviru projekta *Trajnostno. Lokalno. Globalno.* smo združeni [Društvo Humanitas](#), [Zavod Global](#), [Inštitut za afriške študije](#), [Zavod Voluntariat](#), [Kulturno izobraževalno društvo PiNA](#), [Mirovni inštitut](#), [Humanitarno društvo ADRA Slovenija](#), [Umanotera](#), [Društvo Focus](#), [Amnesty International Slovenije](#), [Društvo za združene narode za Slovenijo](#), [Človekoljubno društvo Up Jesenice](#), [Zveza prijateljev mladine Slovenije](#), [Pravno informacijski center - PIC](#), [Zavod Povod](#), [Slovenska karitas](#), [Slovenska filantropija](#), [Ekvilib Inštitut](#), [Zavod Tri](#) in [platforma SLOGA](#).

Razmišljanje: Človekove pravice in podnebne spremembe

Nadaljevanje z naslovnice na str. 19, 20

Aktualno! Se vidimo 27.9.

Str. 4

Dogajalo se je...

Str. 5, 6, 7, 8

Vabljeni!

Str. 9, 10, 11

Priporočamo: priročniki in gradiva

Str. 12, 13, 14

Publikacije

Str. 15, 16, 17, 18

**"Sindikalne
zaupnice in
zaupnike ter
članice in člane
vabimo, da se
udeležite
protesta v
svojem kraju ali
v bližini,
obenem pa
podpiramo, da
na dogodkih ob
tej priložnosti
sodelujejo tudi
vaši učenci in
dijaki."**

iz poziva SVIZ-a

Aktualno! Se vidimo 27. septembra!

Na prošnjo naših kolegic in kolegov iz gibanja *Mladi za podnebno pravičnost* posredujemo njihovo **povabilo učiteljicam in učiteljem:**

»Marčevski podnebni štrajki v desetih različnih slovenskih mestih in zbranih 12.000 ljudi so bili večinoma plod sodelovanja več generacij, tudi plod navezav učenci/dijaki - učitelj. S tem namenom vas kot pedagoške delavce in delavke naprošamo, da učence, dijake podprete pri njihovih morebitnih prizadevanjih, ki se navezujejo na okoljske in podnebne tematike oziroma jih vzpodbudite k razmišljanju, občutenju in aktivaciji. Na več šolah so po štrajku vzklile iniciative po preprečitvi plastičnih kozarčkov, vzpostavljanje eko krožkov, organizacije izmenjevalnic, ustvarjanju ...

Slovenski nacionalni energetske-podnebni načrt, je bil ocenjen najslabše izmed vseh evropskih držav, prejel je 3 od 100 točk ([vir](#)). Očitno je, da (ne)dejanja politikov še zdaleč niso v skladu z nujnostjo ukrepanja proti podnebnim spremembam in prilagajanjem nanje, zato se nam zdi nujno stopiti skupaj v še večji in bolj povezovalni obliki.

Tako vas pedagoške delavce, učence, dijake, vabimo, da se nam pridružite. **Tokrat se 27. septembra na ulice odpravljamo SKUPAJ** in zahtevamo podnebno in socialno pravičnost za nas in naše zanamce. Vse informacije o štrajku in naših vsebinskih zahtevah dobite [na tej povezavi](#). Štrajk bo organiziran tudi v drugih slovenskih mestih, vsepovsod, kjer so pobude. Za več informacij oziroma možnost (so) delovanja nam lahko pišete na mladizapodnebnopravicnost@gmail.com. Veseli bomo kakršnekoli pobude z vaše strani!« (Viktorija Kos, MZPP)

Od otrok do upokojencev – vsi na podnebni štrajk!

Focus, društvo za sonaraven razvoj

Smo v podnebni krizi. Politika mora ukrepati temu primerno.

18. 9. 2019 so na tiskovni konferenci predstavniki Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije, Zveze društev upokojencev Slovenije, Zveze prijateljev mladine Slovenije, Mladih za podnebno pravičnost ter okoljskih nevladnih organizacij Focus, društvo za sonaraven razvoj, Greenpeace Slovenije, Pravnoinformacijski center nevladnih organizacij – PIC in Umanotera vlado Marjana Šarca opozorili na njeno dolžnost, naj izpolnjuje ustavno pravico državljan/ov do zdravega življenjskega okolja in jo zato pozvali, da mora nemudoma začeti z razogljčenjem vseh sektorjev. Da večina pričakuje ukrepe, izkazuje nedavni poziv vladi v času podnebne krize, za katerim stoji že skoraj 180 organizacij in več kot 8000 posameznikov.

Organizacije pa so prebivalke in prebivalce Slovenije spodbudile, naj se udeležijo podnebnega štrajka, ki bo potekal v petek, 27. 9., v več mestih po Sloveniji. K temu pozivajo tudi drugi sindikati, med drugim SVIZ, ki je podal poziv pred svetovnim dnevom učiteljev in shodom za podnebno pravičnost.

>>> [Poziv SVIZ-a je objavljen tukaj.](#)

"Zahtevamo naše pravice do glasu, miru, podnebne in okoljske pravičnosti."

SDG Watch Europe

Aktualno! ...

Dobrodošli v Globalni teden akcije!

Platforma SLOGA

Globalni teden akcije poteka do 27. septembra 2019. SDG Watch Europe je pripravila toolkit za akcije, tako na socialnih omrežjih kot intervencije v javnem prostoru. "25. september 2019 bo četrta obletnica sprejetja Agende 2030. Leta 2015 so vlade podpisale zgodovinski sporazum za premik proti pravičnejšemu in trajnostnejšemu svetu do leta 2030, preko Pariškega sporazuma in ciljev trajnostnega razvoja (CTR-jev). Te povezane agende imajo namen transformirati svet in nas postaviti na pot k pravični tranziciji."

"Teden se je začel v petek, 20. septembra z globalnim podnebni štrajkom", v Sloveniji se lahko pridružite Mladim za podnebno pravičnost na podnebnemu štrajku, ki je namenjen vsem generacijam, v petek, 27. septembra, ob 11.55 v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Brežicah, Novi Gorici, na Obali, v Ljutomeru, Ormožu, Krškem...

"Smo na ključni točki preloma – 24. in 25. septembra se bodo voditelji_ce držav ponodno srečali_e na vrhu CTR za pregled napredka in zahtevamo, da zastavijo veliko bolj ambiciozne načrte za praktične akcije. Ta trenutek ima potencial začeti neustavljiv zagon za večjo odgovornost in povečanje ambicije ter akcijo za naslednjih 10 let. Od njih moramo pričakovati odgovornost."

Z namenom, da bi se premaknile naproti pravičnemu, mirnemu in trajnostnemu svetu do 2030, podpiramo vzhajajoča gibanja, kot tista, ki jih vodijo ženske in mladi ljudje. Zahtevamo naše pravice do glasu, miru, podnebne in okoljske pravičnosti."

Toolkit v angleščini najdete tukaj: [SDGWE Toolkit September 2019 mobilisation](#).

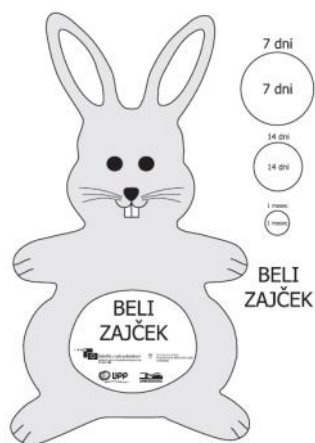
Stopimo skupaj! Posvet ob Svetovnem vrhu za pospešitev izvajanja Agende 2030 za trajnostni razvoj

Platforma SLOGA

Platforma SLOGA v sodelovanju z Društvom Bodi svetloba in Zavodom Povod vabi na posvet ob Svetovnem vrhu za pospešitev izvajanja Agende 2030 za trajnostni razvoj "Stopimo skupaj!", ki bo potekal v četrtek, 26. septembra 2019, med 9.30 in 14.30 v sejalnici Platforme SLOGA (Metelkova 6, 2. nadstropje). Posvet bo enkratna priložnost, da neposredno po svetovnem vrhu v New Yorku spregovorimo o prizadevanjih v Sloveniji, kako okrepiti in povečati uspešnost prizadevanj za doseganje ciljev trajnostnega razvoja v sklopu oblikovanja nacionalne Koalicije 2030.

Po posvetu bo še odprt sestanek [Koalicije 2030](#).

>>> [Več o posvetu in programu posveta na tej povezavi](#).

"Vedno več mladih v Sloveniji se vključuje v aktivnosti, ki spodbujajo razvijanje podjetništva. Vendar pa tovrstne aktivnosti premalo pozornosti namenjajo globalni dimenziji in trajnostnemu razvoju."

platforma SLOGA

Dogajalo se je...

Dobrodošli v Evropskem Tednu mobilnosti s sloganom Gremo Peš!

Focus, društvo za sonaraven razvoj, Marjeta Benčina

V [Evropskem tednu mobilnosti](#) (op. ki je potekal med 16. in 22. septembrom) je več kot 40.000 otrok iz več kot 120 šol in 110 vrtcev po celotni Sloveniji začelo z aktivnostjo Gremo peš! in Beli zajček. Obe aktivnosti sta namenjeni ozaveščanju in vzgajanju na področju trajnostne mobilnosti najmlajših in spodbujata trajnostne prihode v šolo oz. vrtec. [Aktivnosti](#) potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

Zaradi velikega zanimanja, bodo prijave izvedene ponovno v januarju 2020, o čemer bodo obveščene vse šole in vrtci.

>>> [Projektna gradiva so na voljo tukaj.](#)

Kdo se v resnici poti za moja oblačila?

Platforma SLOGA

Platforma SLOGA je v sklopu aktivnosti projekta Globalna odgovornost za prihodnost v ponedeljek, 26. 8. 2019 na Ptuju izvedla delavnico globalnega učenja za mlade na teme hitre mode, potrošništva in pravične trgovine.

Mladi so spoznavali načela pravične trgovine in dostojnega dela na primeru oblačil iz hitre mode. Namen delavnice globalnega učenja je bil, da začnejo razmišljati širše o vplivu izdelkov in storitev, ki jih uporabljajo, oziroma o sestavnih delih, ki so za izdelavo njihovega izdelka potrebni.

Udeleženci so preko izkustvene aktivnosti spoznali slabosti hitre mode in alternativne načine proizvodnje – pravičnotrgovinske izdelke in storitve – ter bili pozvani, da njihove izbire postanejo bolj pravične. V živahni diskusiji smo preučili, kako so lahko njihovi izdelki bili še bolj trajnostno naravnani.

Vedno več mladih v Sloveniji se vključuje v podjetniške krožke in aktivnosti, ki spodbujajo razvijanje podjetništva. Vendar pa tovrstne aktivnosti premalo pozornosti namenjajo globalni dimenziji in trajnostnemu razvoju. Glavni namen delavnic je, da s podporo in mentorstvom predstavnikov nevladnih organizacij, mladi pridobijo znanje in spretnosti, potrebne za spodbujanje trajnostnega načina življenja, vključno s spoštovanjem človekovih pravic, enakosti spolov, spodbujanjem kulture miru in nenasilja, državljanstva sveta ter spoštovanjem kulturne raznolikosti.

>>> [Vir: Tuditi.si](#)

Dogajalo se je...

Trajnostni turizem kot razvojni potencial BiH

PiNA

PiNA je 16. in 17. septembra 2019 v hotelu Turist 98 v Jajcu organizirala nacionalno konferenco z naslovom *Trajnostni turizem kot razvojni potencial Bosne in Hercegovine*, s katero so želeli poudariti pomen trajnostnega razvoja turizma kot potenciala za odgovoren družbeni in gospodarski razvoj Bosne in Hercegovine, prav tako pa tudi spodbuditi sodelovanje vseh ključnih deležnikov, vključno z lokalnimi prebivalci, pri ustvarjanju trajnostnega turizma, lokalnih skupnosti in razvoju novih inovativnih trajnostnih praks in destinacij.

Razvoj trajnostnega turizma oz. turizma, ki ima pozitiven vpliv na okolje, lokalne skupnosti in gospodarstvo ter na ohranjanje kulturne dediščine in večjo družbeno enakost, je namreč v globalnem merilu v porastu.

Konferenca je združila strokovnjake s področja trajnostnega turizma iz BiH in Slovenije, predstavnike državnih in kantonalnih institucij, javnih, vladnih in nevladnih organizacij ter podjetnice, dejavne na področju turizma, ki so skozi panele in praktične delavnice predstavili/-e trende in smernice razvoja trajnostnega turizma v BiH, podporna okolja ter dobre prakse.

Konferenco so organizirali v sklopu projekta *Podporno okolje za socialno podjetništvo in turizem za ženske v BiH*, ki ga financira *Ministrstvo RS za zunanje zadeve*, program *Mednarodnega razvojnega sodelovanja*.

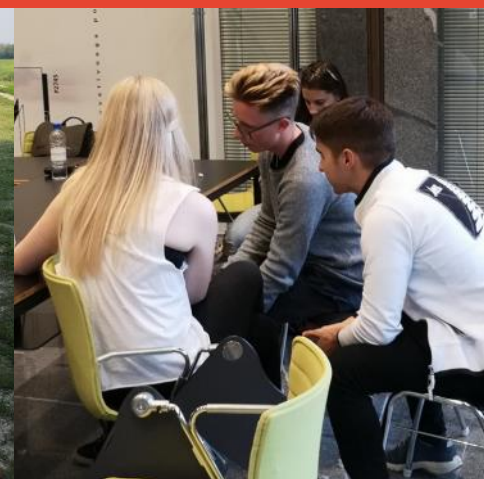
Kultura brez meja

Humanitas

Kultura ne pozna meja. Kultura poveže ljudi na ravneh, ki sežejo onkraj razuma in vse do srca. Velikokrat so dognanja neubesedljiva, vendar toliko močnejša. S projektom #Culpeer4Change v društvu Humanitas raziskujejo potenciale uvajanja medkulturnih in medvrstniških pristopov v šolah in neformalnih okoljih, in sicer na dva načina: z razvojem novih modulov ter z gostovanjem kulturno-umetniških skupin iz Afrike in Latinske Amerike. V mesecu septembru sta se jim pridružila dva priznana umetnika, Tintin iz Bolivije in Jaime iz Mehike. Skupaj z južnoameriškimama umetnikoma ter zagnanimi mladimi aktivisti in aktivistkami iz gibanja Mladi za podnebno pravičnost so sredi meseca v podhodu na Erjavčevi (v smeri proti Tivoliju) ustvarili barvito stensko poslikavo na temo podnebnih sprememb. Združili so sicer zelo različne umetniške stile, ki pa so se na koncu zlili v skupno idejo: varovanje našega planeta, krhkega bisera, ki nam daje dom. Ga bomo znali obvarovati, bomo stopili skupaj in rešili tudi sami sebe? Projekt Culpeer4Change financira Evropska unija, steno v podhodu pa jim je prijazno odstopila Mestna občina Ljubljana.

"Kultura ne pozna meja. Kultura poveže ljudi na ravneh, ki sežejo onkraj razuma in vse do srca. Velikokrat so dognanja neubesedljiva, vendar toliko močnejša."

Humanitas

"Svoj estetski čut, odgovornost do naravnega in otroka v srcu je uporabila za izdelavo otroške igranje – šotora Oli v obliki kita."

iz novičke

Dogajalo se je...

S sprejemom pri predsedniku Pahorju zaključili projekt Globalna odgovornost za prihodnost

Platforma Sloga

Deveterica mladih perspektivnih podjetnikov iz prve generacije štipendistov Fundacije za ustvarjalne mlade, ki so jo natanko pred letom dni ustanovili pri Ustvarjalniku, je svoje dosežke predstavila na zaključni konferenci, ki jo je v predsedniški palači gostil predsednik republike Borut Pahor. Najuspešnejši so prejeli nagrade, razglašen pa je tudi naj mladinski startup leta 2019. Nagrado za Najbolj globalno odgovorno idejo, ki je bila del projekta Globalna odgovornost za prihodnost, je po izboru komisije nevladnih organizacij prejela Veronika Rožmanc za projekt Oli.

Udeležence sta nagovorila tudi gosta iz tujine, dr. Alexander Bard in Ashraf Mizo, ki sta mlade podjetnike spodbudila k nadaljevanju njihovih ustvarjalnih poti.

>>> [Celotna novička je dosegljiva na Tuditi.si.](#)

>>> Preberite si tudi [Po našem mnenju nagrada projektu Oli za najbolj globalno odgovorno idejo.](#)

>>> Gradiva projekta so dosegljiva na [Ali je moja podjetniška ideja trajnostno naravnana?](#)

Dogajalo se je...

Sladki greh – mladinska izmenjava 2019

Voluntariat

Letošnja mladinska izmenjava je naslavljala globalno soodvisnost skozi primer kakava. 20 mladih udeležencev se je poglobilo v industrijo in trgovino s kakavom ter se spraševalo o tem, kaj lahko kot posamezniki, živeči v državah globalnega severa, naredimo, ko se pričnemo zavedati realnosti trgovanja z eno najbolj priljubljenih sestavin za našo razvado, kakavom.

Od 4. do 10. avgusta 2019 smo v Hostlu Pekarna v Mariboru spoznavali posamezne dele trgovine s kakavom, a smo najprej nekaj časa namenili spoznavanju drug drugega, da smo lahko učinkovito sodelovali vse dni izmenjave. Ker smo bili dokaj pisana skupina (udeleženci so prihajali iz Estonije, Slovaške, Francije in Slovenije), smo se učili tudi o svojih kulturah, čemur so bili namenjeni medkulturni večeri. Vsaka ekipa je imela priložnost predstaviti del svoje kulinarike s kuhanjem večerje za vse, ter po tem s kvizi, igrami in plesi. Na slovenskem večeru tako ni šlo brez Avsenikov, francoskem brez stereotipov o Francozih, slovaškem brez Borovičke in estonskem bučne juhe in temnega kruha.

Problematiko industrije s kakavom smo ob pomoči strokovnjakinje s področja pravične trgovine vzeli pod drobnogled in se sprehodili od korenin kakavovca do končnega proizvoda, čokolade. Spoznali smo, da je kakav precej občutljiva rastlina, ki potrebuje veliko pozornosti in dela, ki ga opravljajo slabo plačani kmetje v državah globalnega juga, največ v državah Zahodne Afrike. Žal neredko na plantažah najdemo tudi otroke, ki za svoje delo niso plačani in so lahko v roke posestnikov tudi prethotapljeni, kar smo videli ob ogledu dokumentarnega filma *The Dark Side of Chocolate* (Temna stran čokolade). Nekoliko bolje naj bi se godilo kmetom, ki delujejo znotraj sistema pravične trgovine. Največji del dobička od trgovine s kakavom gre proizvajalcem čokolade in trgovcem, ki narekujejo razmere na trgu. Tako obstaja velika verjetnost, da znamke nam najbolj poznanih in ljubih čokolad, vsebujejo kakav, ki je plod dela otrok in podplačanih delavcev.

Takšna spoznanja so udeležencem odprla več vprašanj o tem, kaj lahko kot posamezniki naredimo, kako lahko vplivamo na tako ogromen in utečen sistem izkoriščevalskih praks, ter nekatere navdala s precej nelagodnimi občutki. Večina jih je izrazila željo po tem, da bi kaj spremenila. Del opozarjanja na to problematiko lahko vidimo v aktivizmu, zato smo povabili mlade aktivistke, ki se ukvarjajo z raznimi oblikami aktivizma, da so predstavile, kako izvesti akcijo, ki bo zbudila pozornost ljudi in oblasti ter uspešno predala sporočilo tako širši javnosti kot odločevalcem. Udeleženci so nato zasnovali lastno akcijo in šli v center Maribora spraševati naključne mimoidoče o njihovih nakupovalnih navadah, seveda s poudarkom na čokoladi. Del ekipe se ni čutil dovolj »pogumnega« za tak korak, je pa izrazil željo narediti nekaj koristnega za lokalno skupnost in očistil okolico Hostla Pekarna.

Udeleženci so poleg tega dobili priložnost z ostalimi deliti kaj, kar jih zanima. Tako so se učili izdelovanja origamijev, poslušali o alternativnih ekonomijah, se preizkusili v metodah teatra in iskali odgovore na vprašanja, ki so se jim porodila tekom izmenjave.

Med izmenjavo smo oblikovali tri skupine za skrb, da mladinska izmenjava dobro steče: skupino za trajnost, skupino za načrtovanje aktivnosti in zaključne zabave ter medijsko. Vsi so poskrbeli, da nismo delali preveč odpadkov in smo pojedli vse, kar nam je ostalo od viška pri nakupih hrane, da smo se dobro zabavali in imeli živahen poslovilni žur ter da je bilo vse dokumentirano.

Po odzivih udeležencev sodeč je mladinska izmenjava dala mladim glodati čokoladno kost, ki, verjamemo, bo še dolgo pustila malo bolj grenak okus. Vendar glede na izkazano željo po prenosu znanja drugim in aktivnemu zavzemanju za pravičnejše urejene razmere v svetu menimo, da so vsaj nekatera semena mladinske izmenjave padla na plodna tla.

>>> [Novička je bila najprej objavljena tukaj.](#)

ODMOR ZA FILM – ZNANJA ZA FILMSKO USTVARJANJE

DELAVNICA FILMSKEGA USTVARJANJA

Vabljeni!...

Odmor za film – znanja za filmsko ustvarjanje

PiNA

PiNA, v sklopu projekta Središče za medkulturni dialog Koper in v sodelovanju z Zavodom Otok, organizira štiridnevno brezplačno delavnico filmskega ustvarjanja za dijake in dijakinje, ki bo potekala od 10. do 13. oktobra 2019, v prostorih PiNE na Gortanovem trgu 15 v Kopru.

Skupaj si bomo ogledali kratke filme in različna filmska izrazna sredstva in se pozneje o njih tudi pogovorili, prav tako pa se bomo preizkusili v različnih tehnikah snemanja in montaže posnetkov. Poudarek bo tudi na delu v skupinah in medkulturnem dialogu. **Predznanje ni potrebno.**

>>> [Prijave zbirajo do 3. oktobra 2019 preko te povezave.](#) Vljudno vabljeni!

Virtualna konferenca: Global Education Conference

Platforma SLOGA

[Global Education Conference Network](#) organizira globalno virtualno konferenco na temo izobraževanja, ki bo potekala med 18. in 20. novembrom 2019. Konferenca je kolaborativna, vključujoča in globalna skupnostna iniciativa, ki vključuje učee se, izobraževalce_ke in organizacije na vseh ravneh. Aktivnosti so zasnovane za bistveno povečanje priložnosti za povezovanje učilnic hkrati s spodbujanjem kulturnega zavedanja in prepoznavanja raznolikosti ter dostopa do izobraževanja za vse.

>>> [Več informacij lahko najdete tukaj.](#) Na konferenci bodo sodelovali miselni voditelji_ce iz sveta izobraževanja in onkraj in vse aktivnosti bodo potekale v obliki spletnih seminarjev. Vabljeni_i, da se pridružite 27,500-članski skupnosti iz več kot 170 držav in aktivno sodelujete v aktivnostih na mednarodne izobraževalne teme.

>>> [Konferenca je brezplačna, potrebna pa je prijava tukaj.](#) Odprte so tudi prijave za predstavitve na konferenci, prijave so možne od 2. septembra do 10. novembra. Vir: [TudiTi.si](#)

**"Če se lahko
napiše ali
zamisli,
se lahko
posname.«**

Stanley Kubrick

Vabljeni!...

Novo kombinirano usposabljanje društva Humanitas za pedagoške delavce_ke

Humanitas

Poziv za pedagoške delavce_ke, ki jih zanima, kako v poučevanje vnesti globalno dimenzijo in s pomočjo pristopa globalnega učenja nasloviti družbene in okoljske izzive našega časa.

Vabimo vas na 40-urno usposabljanje o globalnem učenju, ki bo potekalo tako v živo kot preko spleta (individualno delo na spletu - 4 moduli ter 3 srečanja v živo in na katerem se boste podrobneje srečali_e s pristopom globalnega učenja. Poglobili_e se boste v razumevanje medkulturnosti, razvoja in potrošniškega življenjskega sloga. Usposabljanje so pripravili v okviru evropskega projekta *Globalni izzivi – Globalni predmeti*.

Na srečanjih v živo se boste seznanili_e z omenjenimi tematskimi sklopi na interaktiven način, nato pa nadaljevali_e individualno delo doma preko spleta. V pomoč vam bodo tudi novi priročniki o vnosu globalnega učenja v predmetno poučevanje, ki jih v okviru projekta pripravljamo v sodelovanju z učitelji_cami osnovnih in srednjih šol. **Prvo srečanje: 17. oktober 2019 v Ljubljani**

Usposabljanje je namenjeno vsem, ki:

- ◆ želite podrobneje spoznati pristop globalnega učenja (metode, vrednote, kompetence);
- ◆ se želite seznaniti s Cilji trajnostnega razvoja in pomenom vnašanja globalne dimenzije v predmetno poučevanje;
- ◆ vam je ideja globalnega učenja blizu, primanjkuje pa vam didaktičnih pripomočkov za vnos v poučevanje;
- ◆ vas zanimajo teme medkulturnosti, razvoja in potrošniškega življenjskega sloga;
- ◆ želite prisostvovati in širiti svojo mrežo povezav z učitelji in učiteljicami, ki delujejo na področju globalnega učenja.

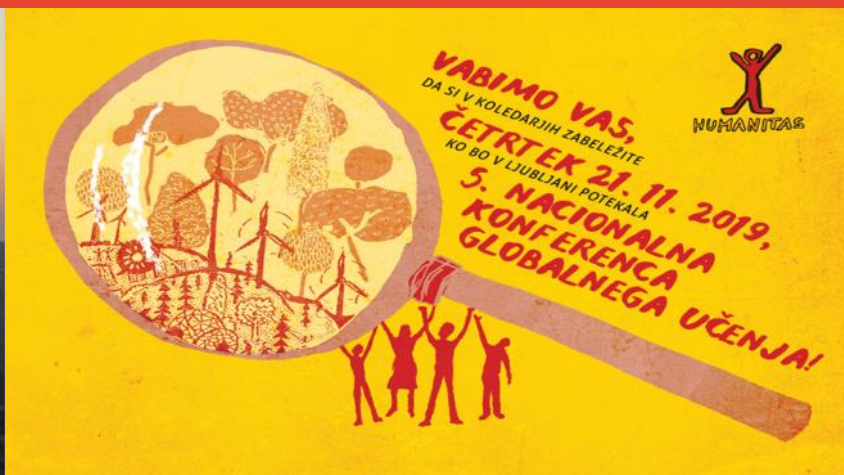
>>> [Na usposabljanje se prijavite preko spletne prijavnice](#) najkasneje do 7. 10. 2019. Usposabljanje je brezplačno, število udeležencev_k pa je omejeno. O rezultatih izbora vas bomo obvestili najkasneje do 9. 10. 2019.

>>> [Več o programu usposabljanja si lahko preberete v vabilu.](#)

"Da nenadoma stvari zagledaš v drugi luči, z drugega zornega kota, da počasi sestavljaš koščke mozaika, ki ti razkrijejo celo sliko, za katero morda sploh nisi vedel, da obstaja..."

*Humanitas
o globalnem učenju*

Vabljeni!...

"Globalno učenje je izobraževanje, ki ljudem odpira oči in um za resničnosti globaliziranega sveta ter jih prebuja, zato da bi bilo mogoče uresničiti pravičnejši svet, v katerem bi bilo več enakosti in človekovih pravic za vse."

Maastrichtska deklaracija o globalnem učenju

Kulturna ambasada Palestine

Humanitas

Kulturna ambasada Palestine je letni dogodek, ki v Sloveniji poteka že od leta 2012. Letošnjega Gibanje za pravice Palestincev in Društvo Humanitas v Ljubljani organizirata med 14. in 18. oktobrom. Namen Kulturne ambasade Palestine je odpreti prostor za palestinsko zgodbo, spodbuditi razmišljanje in širiti razumevanje o dogajanju v Palestini skozi palestinsko kulturo, literaturo, glasbo, kulinariko, zgodovino in ne nazadnje, skozi palestinski glas. V letu 2019 je dogodek namenjen palestinski mladini, njihovim življenjem, upom in načrtom za prihodnost, kot tudi njihovemu družbenemu in političnemu delovanju.

14.10.2019 ob 18h: Semena palestinske prihodnosti, otvoritev fotografske razstave o življenju mladih v Palestini. Galerija Janez Boljka, Gornji trg 16, Ljubljana.

15.10.2019 ob 18h: Mlada Palestina, okrogla miza s palestinskimi gosti. Pritličje, Mestni trg 2, Ljubljana.

16.10.2019 ob 20h: Ogled filma Omar, režija Hany Abu Assad, Palestina, 2013, 97'. Kinoteka, Ljubljana.

17.10.2019 ob 18h: Ogled dokumentarnega filma Imprisoning a Generation, režija Zelda Edmonds, 2018, 50', z angleškimi podnapisi. Sledi pogovor. Pritličje, Mestni trg 2, Ljubljana.

Kulturno ambasado Palestine delno financira Mestna občina Ljubljana.

5. Nacionalna konferenca globalnega učenja – zabeležite si v svoje koledarčke

Humanitas

Vabimo vas, da si v koledarjih zabeležite četrtek 21.11.2019, ko bo v Ljubljani potekala 5. Nacionalna konferenca globalnega učenja. O podrobnostih vas bomo sproti obveščali tudi preko tega novičnika.

**"Svoje resnične
človeške
zmožnosti bomo
dosegli šele
takrat, ko bosta
glava in srce
delovala v
harmoniji."**

Jane Goodall

Priporočamo: priročniki in gradiva...

Na voljo nova brezplačna gradiva Amnesty za globalno učenje

Amnesty Slovenija

Amnesty International je pripravil nabor smernic za obravnavo zahtevnejših tem globalnega učenja za vse, ki delajo z mladimi. Učitelji, profesorice in mladinski delavci iz celotne Evrope so se v okviru projekta *Start The Change* sestali na Malti in na podlagi izkušenj opredelili glavne izzive pri izvajanju izobraževalnih dejavnosti o globalnih vprašanjih ter zapisali tudi načine, kako te izzive preseči.

Sodelovanje v izobraževalnih dejavnostih o občutljivih temah, kot so migracije, in oblikovanje takih dejavnosti je lahko izjemno zahtevno. Spodbujanje in/ali podpiranje učencev, da svet okoli sebe vidijo z vidika človekovih pravic in trajnostnega razvoja, ni enostaven proces, a je nujno potreben, če želimo ustvariti pošten in pravičnejši svet. Zbrani pedagogi in pedagoginje so želeli na vseevropskem srečanju zagotoviti smernice za druge pedagoge, ki jim bodo pomagale pri oblikovanju in izvajanju podobnih projektov. Te smernice so zdaj zbrane na enem mestu v novi publikaciji.

>>> Brezplačno e-kopijo smernic lahko snamete na spletni strani, namenjeni vsem, ki jih zanimajo izobraževanje in človekove pravice sola.amnesty.si/prirocniki.

Oxfam priročnik za učitelje_ice o ciljih trajnostnega razvoja

Platforma SLOGA

Oxfam je objavil priročnik za učitelje_ice o ciljih trajnostnega razvoja. Priročnik podpira učitelje in izobraževalke, ki delajo z mladimi ljudmi za poglobljanje njihovega razumevanja izobraževanja o in za cilje trajnostnega razvoja ter kako pristopi globalnega učenja in metodologije lahko še podprejo njihove dobre prakse.

Priročnik raziskuje tudi koristi in izzive uporabe okvirjev CTR z učečimi se v šolah. Prepoznava, da so izobraževalci verjetno v različnih položajih glede svoje aktivnosti na temo CTR-jev in globalnega učenja, zato priročnik, čeprav je razvit kot uvodni priročnik, izpostavlja tudi načine, kako lahko izkušenejši izobraževalci_ke dalje razvijajo svoje razmišljanje in razumevanje.

>>> [Priročnik lahko v angleščini v celoti najdete tukaj.](#)

>>> [Vir: Tuditi.si](https://vir.tuditi.si)

Priporočamo: priročniki in gradiva...

Izšel katalog mladinskih podnebnih projektov

Umanotera

Mladi se vse bolj zavedajo podnebnih sprememb in tega, da bodo njihove posledice v času svojega življenja občutili na lastni koži. Kar naredimo z lastnimi rokami, nas zaznamuje veliko močneje, kot če o podnebnih spremembah samo bremo ali poslušamo, zato so v Umanoteri v katalogu zbrali [dobre prakse mladinskih projektov in aktivnosti za blaženje podnebnih sprememb](#), ki naj vam služijo v navdih in uporabo. Predstavljeni mladinski projekti in aktivnosti imajo namreč lepo značilnost, da prinašajo večkratne koristi: varujejo okolje in zdravje ljudi, hkrati pa spodbujajo kreativnost, sodelovanje in krepitev veščin za življenje.

Poleg tega so pripravili še druga uporabna gradiva za vaše delo na temo podnebnih sprememb.

>>> Vabljeni na [spletno stran](#), kjer lahko najdete:

- ◆ Infografiko: Podnebne spremembe in projekcije za Slovenijo ([prenos tukaj](#));
- ◆ Letak "Kaj lahko storim za blaženje podnebnih sprememb" ([prenos tukaj](#));
- ◆ Podnebne spremembe v šolskih in občinskih dejavnostih – [koristna gradiva in povezave](#);
- ◆ Kaj mladi iz vse Slovenije sporočajo odločevalcem glede podnebnih sprememb?;
- ◆ Videe znanih Slovencev »Kaj lahko storim za blaženje podnebnih sprememb« in še in še.

Ozaveščeni in aktivni mladi so ključni, če želimo, da prehod v trajnostno družbo uspe!

Staroselski jeziki na Google Earth

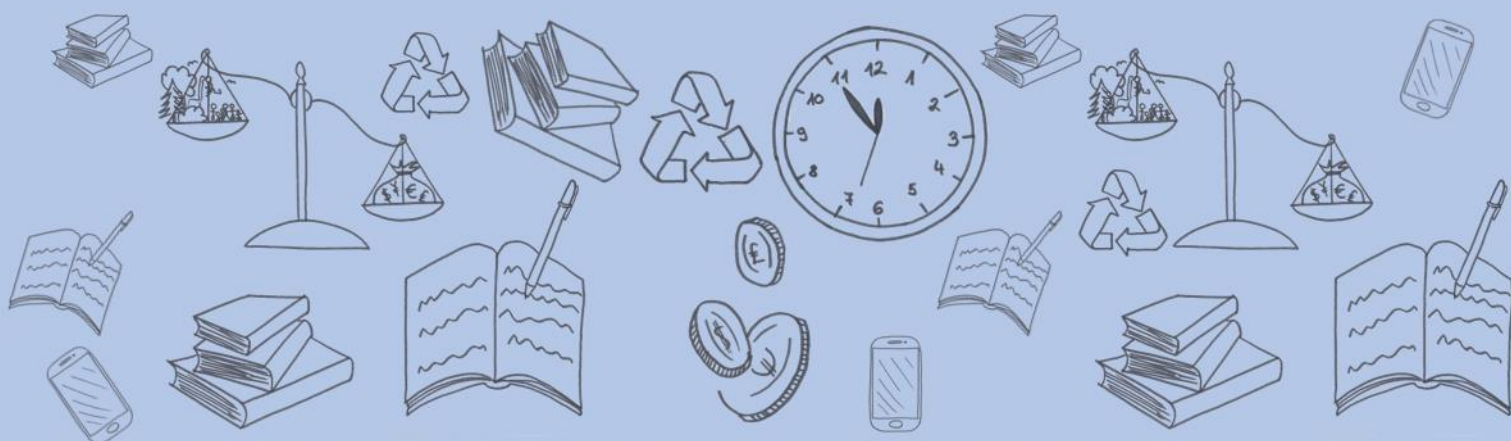
Platforma SLOGA

Med 7000 jeziki, ki se govorijo po svetu, je 2680 staroselskih jezikov — kar predstavlja več kot tretjino vseh svetovnih jezikov — v nevarnosti, da bi izginili. Združeni narodi so razglasili leto 2019 za [Mednarodno leto staroselskih jezikov](#), da bi povečali ozaveščenost o teh jezikih in njihovem prispevku h globalni raznolikosti. Da bi jih pomagali ohraniti, nova tura [Google Earth Celebrating Indigenous Languages](#), deli zvočne posnetke govorcev in govork več kot 50 staroselskih jezikov.

"Govoriti svoj jezik je človekova pravica," pravi Tania Haerekiterā Tapueluelu Wolfgramm, iz skupnosti Māori in Tonga, ki dela kot izobraževalka in aktivistka v Aotearoi — maorsko ime za Novo Zelandijo — in drugih državah Pacifika. "Brez

**"Govoriti
svoj jezik
je človekova
pravica."**

Tania Haerekiterā
Tapueluelu
Wolfgramm

"Podjetništvo predstavlja eno od področij, kjer lahko z malo truda jasno vnesemo globalno dimenzijo v celoten proces od zasnove podjetniške ideje do njene izpeljave.."

iz novičke

Priporočamo: priročniki in gradiva...

jezika nimaš kulture."

Tania je ena izmed nekaj ducatov govork_cev staroselskih jezikov, zagovornic in izobraževalcev, ki so pomagali pri oblikovanju ture. Zahvaljujoč njihovim prispevkom lahko ljudje kliknejo na lokacije, ki imajo pomen za govork_e staroselskih jezikov in poslušajo ljudi, ki povejo tradicionalne pozdrave, pojejo pesmi ali govorijo pogoste besede ali fraze v svojih jezikih.

>>> [Več o tem lahko preberete tukaj](#). Vir: [Tuditi.si](#)

Izobraževalcem na voljo priročnik o vnašanju globalne dimenzije v podjetništvo

Platforma SLOGA

Podjetništvo predstavlja eno od področij, kjer lahko z malo truda jasno vnesemo globalno dimenzijo v celoten proces od zasnove podjetniške ideje do njene izpeljave. Vnos globalne dimenzije je še toliko pomembnejši, če se želimo lotiti podjetništva na trajosten in etičen način ter želimo prispevati k doseganju ciljev trajnostnega razvoja. Biti torej del rešitve in ne problema. Priročnik Za globalno boljše podjetništvo si prizadeva k vključitvi učenja za globalno državljanstvo ali globalnega učenja v podjetniške krožke.

Priročnik je namenjen izobraževalcem v podjetništvu, mentorjem podjetniških krožkov in drugim zainteresiranim. Osmišlja vnos globalne dimenzije v podjetniške krožke in pri tem zajema šest izbranih področij: globalne izzive na splošno, okoljsko degradacijo, enakost spolov, pravično trgovino, dostojno delo in delo otrok ter vpliv podjetja na prostor. Teme so avtorice izbrale kot začetni paket tem, ki bi jih bilo potrebno nasloviti v podjetniških krožkih, če želimo, da mladi razvijajo podjetniške ideje, ki bodo naravnane trajnostno.

>>> [Celotna novička je dosegljiva na Tuditi.si](#)

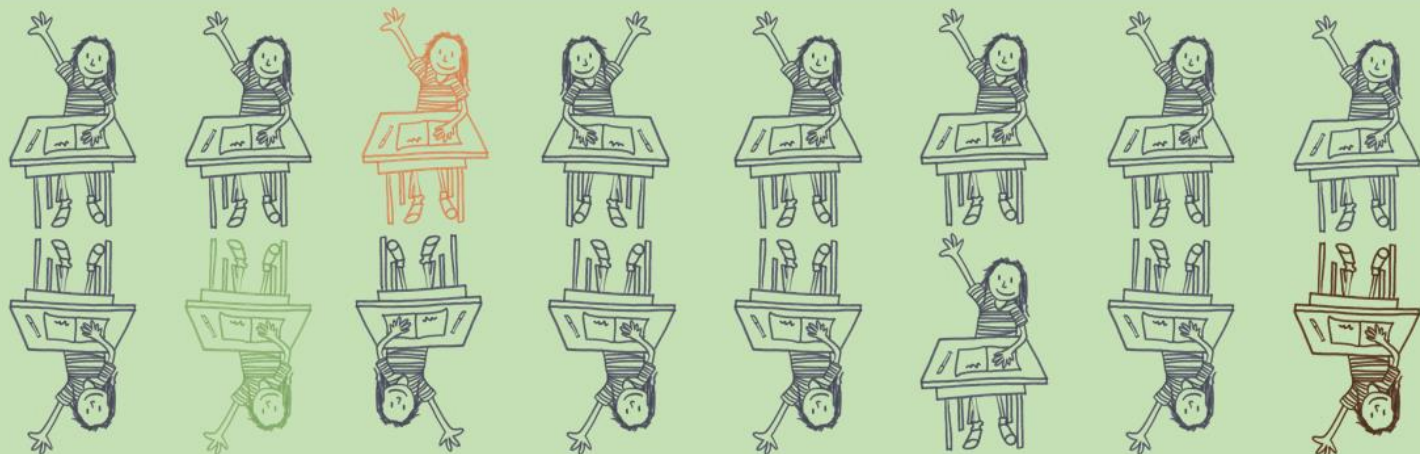
Vsi mednarodni dnevi, tedni, leta ... na enem mestu

Platforma SLOGA

Združeni narodi obeležujejo izbrane dneve, tedne, leta in desetletja, vsakič z določeno temo. Z ustvarjanjem posebnih obeleževanj ZN promovira mednarodno zavedanje in dejanja na temo teh zadev. Večina takih obeleževanj je bila začeta po resolucijah Generalne skupščine ZN, nekatere pa so določile specializirane agencije ZN. ZN obeležuje tudi obletnice ključnih dogodkov v zgodovini.

>>> [Na spletni strani ZN lahko najdete seznam prav vseh mednarodnih dni, tednov, let](#). Vir: [TudiTi.si](#)

"Posameznice in posamezniki ter skupnosti se po celem svetu soočajo z globokimi vprašanji o identiteti, pripadnosti in življenju v drugačnosti."

iz novičke

Publikacije o globalnem učenju...

TeachSGDs: učna gradiva za globalno učenje

Platforma SLOGA

TeachSGDs združuje ambasadorje in ambasadorke globalnega učenja in ponuja številne vire, učna gradiva, načrte učnih ur in bloga na temo globalnega učenja.

[TeachSDGs](#) deluje v ZDA, vendar pa združuje izobraževalke_ce globalnega učenja s celega sveta, usmerja k odprtim in dostopnim virov, načrtom učni ur in globalnim projektom, ki delajo za cilje trajnostnega razvoja ter izvaja zagovorništvo in informiranje na področju izobraževanja na različnih stopnjah ter med različnimi deležniki.

>>> Vir: [TudiTi.si](#)

Zbirka gradiv za učenje proti sovraštvu in nestrpnosti

Platforma SLOGA

Facing History and Ourselves na svoji spletni strani ponuja zbirko gradiv za učenje proti sovraštvu in nestrpnosti "Standing up to Hatred and Intolerance", ki je namenjena vključevanju učeh se kot akterke civilne družbe, mislece in ljudi, ki rešujejo probleme z naslavljanjem globalnih izzivov v skupnosti in občutka pripadnosti, kar vključuje sodobni antisemitizem, rasizem in ksenofobijo.

"Posameznice in posamezniki ter skupnosti se po celem svetu soočajo z globokimi vprašanji o identiteti, pripadnosti in življenju v drugačnosti. Ta zbirka ponuja strukturirane aktivnosti za ustvarjanje povezav med aktualnimi dogodki in razpravo o občutljivih temah na varen in reflektirajoč način v šolskih učilnicah. Učne ure se ukvarjajo s primeri razdeljenosti in nestropnosti, kot tudi močnimi primeri posameznikov_ic in skupnosti, ki delajo skupaj proti sovraštvu. S to zbirko lahko pomagata učencem_kam:

- ◆ razumeti in razpravljati eksplicitne in implicitne manifestacije antisemitizma, rasizma in ksenofobije,
- ◆ izboljšanje kritičnega mišljenja in medijske pismenosti,
- ◆ razvijati empatijo in smisel za družbeno odgovornost,
- ◆ identificirati konkretne načine, kako lahko mladi sodelujejo pri skrbi za civilno družbo in demokracijo.

Te vire lahko uporabljate skupaj ali vsakega posebej, odvisno od potreb in časa, ki ga imate na voljo. Ne glede na to, ali uporabite eno učno uro ali tri, pomembno je, da te vire uporabljate v učilnicah, ki spodbujajo razpravo in refleksijo učeh se."

>>> [Zbirka je na voljo tukaj](#). Vir: [TudiTi.si](#)

GLOBAL EDUCATION GUIDELINES

Concepts and methodologies on global education for educators and policy makers

GLOBAL CITIZENSHIP EDUCATION GAZETTE

CONCORD HUB 4 NEWSLETTER – SUMMER 2019 EDITION

Publikacije o globalnem učenju...

Izšle nove smernice za globalno učenje

Platforma SLOGA

Center Sever Jug Sveta Evrope je izdal nove smernice za globalno učenje. Smernice za globalno učenje – koncepti in metodologije globalnega učenja za izobraževalce in oblikovalce politik uvajajo metodološke pristope za podporo merjenja in spremljanja globalnega učenja.

Struktura dokumenta je zasnovana tako, da okrepi njegovo praktično uporabo in izobraževalcem formalnega ter neformalnega učenja omogoči, da se spopadejo z različnimi vidiki globalnega učenja v okviru usposabljanj, učenja in vrednotenja.

Nova različica [Smernic za globalno učenje – koncepti in metodologije globalnega učenja za izobraževalce in oblikovalce politik](#) je trenutno na voljo v angleškem jeziku, smernice pa se že prevajajo v francoščino in španščino. Platforma SLOGA, kot nacionalni koordinator globalnega učenja, je že prepoznala pomembnost novih smernic, zato je že začela postopke, da bodo smernice **kmalu prevedene in natisnjene v slovenskem jeziku**.

Smernice bodo služile tudi kot referenčni pedagoški vir za izobraževanja in spletne tečaje Centra Sever Jug Sveta Evrope, te pa bo dopolnil tudi množičen odprt spletni tečaj (Massive Open Online Course – MOOC).

>>> Vir: TudiTi.si

Izšla je poletna izdaja Global Citizenship Education Gazette

Platforma SLOGA

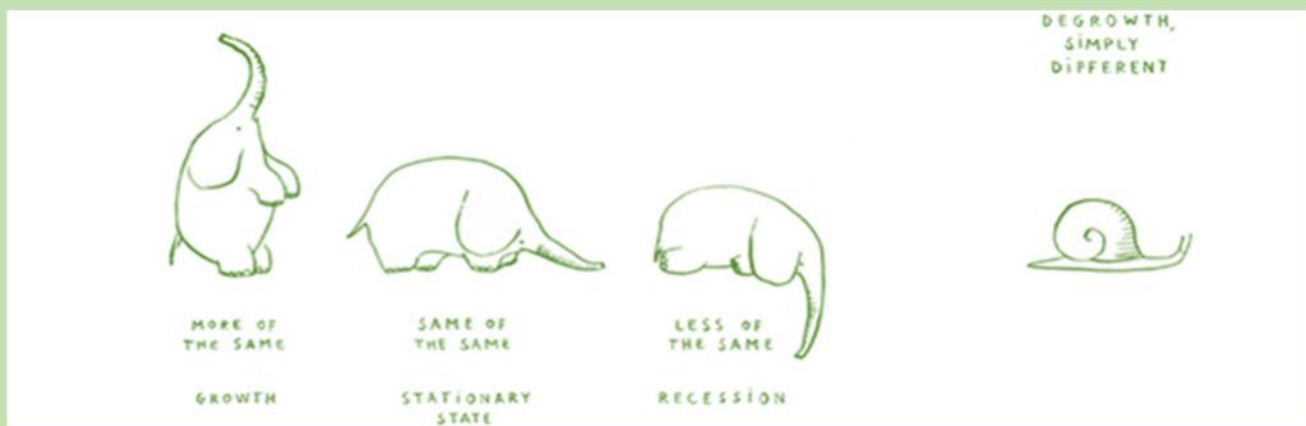
Izšla je peta [številka Global Citizenship Education Gazette](#), informativnega časopisa stičišča za globalno učenje pri Evropski zvezi NVO za pomoč in razvoj – CONCORD. V poletni izdaji lahko med drugim preberete tudi o aktivnostih platforme SLOGA in projekta Bridge 47.

V poletni izdaji lahko preberete več o posvetu o vlogi globalnega učenja v današnji družbi z udeležbo številnih deležnikov s področja. Namen strokovnega posveta "[Vloga globalnega učenja v današnji družbi](#)", ki ga je organizirala platforma SLOGA, je bil spodbuditi razpravo o priložnostih za krepitev globalnega učenja (GU) v Sloveniji, vključno s priložnostmi za umestitev GU v postopku oblikovanja nove bele knjige o izobraževanju.

Kratko poročilo pa je tudi o letošnjem Tednu vseživljenjskega učenja, najvidnejši promocijski kampanji na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki v Sloveniji poteka že 24. leto. Do konca junija so izvajalci po številnih krajih ozaveščali o globalnem učenju, izvajali ozaveščevalne dogodke o razvojnih tematikah, Agenci

"Najtežje se je naučiti tisto, kar bi bilo dobro vedeti."

Grški pregovor

Publikacije ...

2030 in globalnih izzivih ter sodelujoče spodbujali k aktivaciji za boljši in pravičnejši svet. SLOGA je bila letos tudi nosilec skupne akcije TVU [Mi vsi smo en svet](#), v sklopu katere se je zvrstilo 500 dogodkov.

>>> [Vir: Tuditi.si](#)

Poziv k oddaji člankov za publikacijo Transformative Education

Platforma SLOGA

Global Campaign for Education vabi k oddaji člankov za posebno publikacijo Transformative Education, ki bo naslavljala koncept transformativnega učenja kot alternativnega okvirja za razumevanje namenov izobraževanja in še posebej načinov, kako je izobraževanje konceptualizirano in vrednoteno. Rok za oddajo člankov je 3. november 2019.

Članki bodo objavljeni v digitalnih tematskih zbirkah in razširjeni po več kot 100 državah. Oddani prispevki bodo ovrednoteni s trojnim anonimnim pregledom. Dela bodo vrednotena na podlagi izvirnosti, poglobljenosti, teoretskih pristopov, metodologije, rezultatov ter prispevka, ki ga lahko imajo za debate o transformativnem učenju znotraj konteksta človekove pravice do izobraževanja.

>>> [Več informacij in navodila za oddajo člankov preko Tuditi.si objave.](#)

EnaBanda je izdala zbirko esejev o odrasti in javnem dolgu

Platforma SLOGA

EnaBanda je izdala novo publikacijo, zbirko esejev, ki je nastala v sklopu mednarodnega seminarja "Let's Talk: Debt Meets Degrowth" na temi odrasti in dolga, ki ga je organizacija v začetku junija gostila v Ljubljani. V lično oblikovani knjižici je zbranih 11 tekstov skupaj z uvodnikom Ajde Pistotnik, EnaBanda – The Future Is Now – Think Degrowth, ki so razvrščeni v tri tematske sklope: nelegitimni dolg, stanovanjska politika in nove politike.

V novičniku boste lahko brali o temah odrasti in ekonomiji dolga, alternativah ideologiji nenehne gospodarske rasti in o premišljevanjih o novih konceptih, ki zagovarjajo drugačno, pravičnejšo družbo.

>>> [Zbirko esejev si lahko preberete in naložite s spletne strani EnaBanda.](#)

>>> [Celotna novička je objavljena na straneh platforme SLOGA.](#)

**"Odrast razbli-
nja mit, da je
rast osrednja in
edina rešitev za
našo družbo."**

EnaBanda

Publikacije o globalnem učenju...

>>> Vabljeni tudi k ogledu oddaje [Na kratko na RTV SLO](#), kjer je govora tudi o Odrasti.

World's largest lesson

Platforma SLOGA

Projekt *World's Largest Lesson* v sodelovanju z UNICEF prinaša globalne cilje otrokom po vsem svetu in jih združuje v njihovem aktiviranju. Od septembra 2015 je projekt dosegel več kot 130 držav in več kot 8 milijonov otrok letno. Na portalu lahko najdete številne materiale, ideje za aktivnosti, načrte učnih ur in več.

"Verjamemo, da bi morali otroci povsod imeti priložnost učiti se o globalnih ciljih in od njih dobiti navdih za akcijo. Zato so vsi viri brezplačni, odprtokodni in prevedeni v več kot 10 jezikov. Verjamemo, da je moč v ustvarjalnosti in da lahko vsi otroci najdejo svojo individualno pot za aktivacijo za globalne cilje.

Spodbujamo vas k uporabi materialov za učne ure, ustvarjanje projektov in vključevanje mladih ljudi v podporo globalnim ciljem!"

Projekt, ki je del večje skupine *Project Everyone*, je nastal v sodelovanju z UNICEF in številnimi drugimi NVO, organizacijami zasebnega sektorja in fundacijami.

>>> [Spletna stran World's largest lesson](#)

>>> [Vir: Tuditi.si](#)

**"Verjamemo,
da je moč v
ustvarjalnosti in
da lahko vsi
otroci najdejo
svojo
individualno pot
za aktivacijo
za doseg
globalnih
ciljev."**

iz novičke

Nadaljevanje razmišljanja s prve strani ...

Razmišljanje: Človekove pravice in podnebne spremembe

/.../ in s tem te spremembe. Namesto tega se bom posvetila povezavam med podnebnimi spremembami in človekovimi pravicami.

Podnebne spremembe ogrožajo življenja ljudi, najbolj očitno se to vidi pri ekstremnih vremenskih dogodkih, kot so neurja, poplave in požari. Tajfun Yolanda na Filipinih je leta 2013 ubil skoraj 10.000 ljudi. Poletni vročinski val v Evropi leta 2003 je povzročil smrt 35.000 ljudi. Življenja pa so ogrožena tudi na manj vidne načine: Svetovna zdravstvena organizacija napoveduje, da bodo podnebne spremembe med letom 2030 in 2050 letno povzročile 250.000 smrtnih žrtev zaradi malarije, podhranjenosti, driske in toplotnega stresa.

Glede pravice do zdravja velja izpostaviti večje tveganje za poškodbe, bolezni in smrt zaradi vročinskih rekordov in velikih požarov. Zaradi zmanjšane proizvodnje hrane v revnih regijah se bo povečalo tveganje podhranjenosti. Večja pa bo tudi nevarnost bolezni, ki se prenašajo s hrano in vodo.

Tudi vpliv na pravico do bivališča lahko že spremljamo. Ekstremni vremenski dogodki (hude poplave, požari) že uničujejo domove ljudi, zaradi česar so se prisiljeni odseliti. Suša, erozija in poplave lahko sčasoma spremenijo okolje, da ni več primerno za življenje; dvigovanje morske gladine pa ogroža domove milijonov ljudi na nizko ležečih območjih sveta.

Kombinacija dejavnikov, kot so taljenje snega in ledu, zmanjšana količina padavin, višje temperature in dviganje morske gladine, vplivajo na kakovost in količino vodnih virov. Že več kot milijarda ljudi nima dostopa do čiste vode, podnebne spremembe pa bodo to še poslabšale. Cikloni in poplave vplivajo na infrastrukturo dobave vode in sanitarij, onesnažujejo vodo in tako prispevajo k širjenju bolezni.

Podnebni apartheid?

Posebni poročevalec Združenih narodov za ekstremno revščino in človekove pravice Philip Alston junija letos ni izbral besed. Svetu je sporočil, da je v vedno večji nevarnosti »podnebna apartheida«, v katerem bodo bogati lahko plačali, da uidejo vročini, lakoti in konfliktom, ki jih povzroča vedno večja podnebna kriza, medtem ko bodo ostali trpeli. Meni, da niso ogrožene le pravice, predstavljene v prejšnjem delu, ampak tudi demokracija in vladavina prava. Kot so zapisali pri ZN, slovesni govori vladnih predstavnikov ne vodijo do otipljivih ukrepov. »Države so šle mimo vseh znanstvenih opozoril in mejnikov; kar se je nekdanje zdelo kot katastrofalna otoplitev, se zdaj dojema kot najboljši možen scenarij,« je bil kritičen Alston. »Celo danes vse preveč vlad dela kratkoročne korake v napačno smer.«

"Svetovna zdravstvena organizacija napoveduje, da bodo podnebne spremembe med letom 2030 in 2050 letno povzročile 250.000 smrtnih žrtev zaradi malarije, podhranjenosti, driske in toplotnega stresa."

iz razmišljanja

večina pričakuje ukrepe

podnebnakriza.si

"Vse preveč finančnih institucij obravnava industrijo fosilnih goriv kot sprejemljivo investicijo. Čas je, da se vprašamo, ali bi morali to pravzaprav dojemati kot smrtonosno igro na srečo, ki ogroža prihodnost nas vseh."

Mwikali Muthiani

Nadaljevanje razmišljanja s predzadnje strani ...

Ne investirati v industrijo fosilnih goriv

Tudi v Amnesty smo se odločili sprejeti še dodatne ukrepe na tem področju. Za zmanjšanje našega okoljskega vpliva si bomo prizadevali za ogljično nevtralnost do leta 2035, potovanja z letali bomo zmanjšali za tretjino in še povečali število virtualnih mednarodnih sestankov. Kot organizacija smo se na globalni in lokalnih ravneh zavezali, da bomo nehali investirati v industrijo fosilnih goriv. S tem smo se pridružili globalnemu pozivu, sproženemu leta 2011, na katerega se je odzvalo že 1100 investorjev (zavarovalnice, verske skupine, univerze ...), ki so se zavezali prodati svoje investicije v vrednosti 9,94 bilijona ameriških dolarjev. Gibanje »odrekanja investicij« (divestment movement) je postalo mogočna sila, ki lahko pokaže svetu, da lahko vsak od nas izbere investicijo v rešitve za podnebno krizo.

Mwikali Muthiani, predsednica Mednarodnega odbora Amnesty International (to je telo prostovoljcev, ki na mednarodni ravni bdi nad delovanjem organizacije), je ob tem dejala: "Vse preveč finančnih institucij obravnava industrijo fosilnih goriv kot sprejemljivo investicijo. Čas je, da se vprašamo, ali bi morali to pravzaprav dojemati kot smrtonosno igro na srečo, ki ogroža prihodnost nas vseh."

Da rečejo »bobu bob«, so se maja letos odločili tudi pri britanskem časopisu Guardian. V svoj stilski priročnik so vključili izraze, ki bolj natančno opisujejo krizo, s katero se sooča svet. Namesto podnebnih sprememb bodo raje pisali o podnebni krizi ali zlomu. Kot je pojasnila odgovorna urednica Katharine Viner, želijo biti znanstveno natančni, hkrati pa jasno komunicirati. Podnebne spremembe, je dejala, zvenijo precej pasivno in milo, v resnici pa znanost govori o katastrofi za človeštvo.

Prosim, če se še niste, se aktivirajte tudi vi: takoj zdaj lahko podpišete peticijo na podnebnakriza.si.